

Datum: 2026-05-11

Vår referens:
Camilla Nordberg Miljöinspektör

Epost:
camilla.nordberg@malmö.se

Diarienummer:
MN-2026-4850

Remiss från Socialdepartementet - Ett smittskydd för framtiden

Sammanfattning

Stadskontoret har översänt remiss från Socialdepartementet om ett framtida smittskydd. Förslaget innebär en modernisering av smittskyddslagstiftningen för att stärka beredskapen inför omfattande eller allvarlig smittspridning. Det handlar bland annat om att se över klassificering av sjukdomar och möjliggöra tidigare insatser.

Miljöförvaltningen ser positivt på ett tidigt agerande vid misstanke om smitta som kan bli samhällsfarlig. Åtgärder ska dock alltid vara proportionerliga och välgrundade för att inte skapa onödig oro. I Malmö, med stora gränsöverskridande rörelser, kan spridning ske snabbt och få stora konsekvenser varför samordning över nationsgränser fortsatt bör utredas. Förvaltningen ser det fortsatt viktigt med löpande information och utbildning till allmänheten för att förebygga smittspridning och minska belastningen på samhället.

Förslag till beslut

Miljönämnden föreslås besluta

1. Miljönämnden godkänner förvaltningens förslag till yttrande.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelsen, daterad 2026-05-11
- Förslag till yttrande, daterat 2026-05-11
- Remiss – Ett smittskydd för framtiden

Beslutsplanering

Miljönämnden 2026-06-11

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

Ärendet

Stadskontoret har översänt remiss från Socialdepartementet avseende Ett smittskydd för framtiden. Svar till kommunstyrelsen önskas senast 2026-06-26.

Utredningen syftar till att modernisera smittskyddslagstiftningen och stärka beredskapen inför omfattande eller allvarlig smittspridning. Den innebär att regelverket ska anpassas till dagens behov och tydliggöra hur allmänfarliga och samhällsfarliga sjukdomar definieras och hanteras. Förslagen berör bland annat

pandemiberedskap och allmänfarliga sjukdomar, däribland HIV. Det föreslås att Sverige ska kunna agera snabbare vid nya smittutbrott och då även innan en sjukdom är fullt identifierad eller klassificerad. Covid-19 och SARS används som exempel på tidigare utbrott som man kan dra lärdomar av.

I förslagen nämns vidare en ökad kostnadsfrihet för att säkerställa en likvärdig tillgång till vård. Studier visar att socioekonomiska faktorer som inkomst, ålder och etnicitet kan påverka benägenheten att söka vård eller hämta ut läkemedel vilket kan bidra till smittspridning. Utredningen föreslår därför att kostnadsfrihet ska omfatta fler smittsamma sjukdomar än för de som finns idag.

Erfarenheterna från covid-19 visar hur omfattande smittspridning påverkar samhället i stort, inklusive kommunala verksamheter. För miljöförvaltningen innebär pandemin en snabb omställning av tillsynsarbetet, bland annat genom trängseltillsyn på restauranger och andra verksamheter där allmänheten vistades. Arbetet krävde en snabb anpassning av tillsynsplaneringen och finansierades genom särskilda medel.

Konsekvensbeskrivning

I utredning har bedömning om barnets bästa gjorts.

Miljöförvaltningens bedömning

Miljöförvaltningen välkomnar en moderniserad smittskyddslagstiftning som möjliggör ett tidigt agerande då det kan begränsa smittspridning och därmed också påverkan på samhället. Samtidigt är det angeläget att insatser sker proportionerligt och välgrundat för att undvika onödig oro hos allmänheten.

Förvaltningen ser vidare positivt på en utveckling som stärker en likvärdig tillgång till vård och smittskyddsåtgärder, där den enskildes ekonomi inte utgör en avgörande tröskel. Ekonomiska förutsättningar bör inte påverka möjligheten att söka vård eller få tillgång till nödvändiga smittskyddsinsatser.

Det är viktigt att smittspridning även ses i det större perspektivet med fokus på ökad samordning mellan länder som angränsar till varandra. Skillnader i klassificering av sjukdomar mellan exempelvis Danmark, Norge, Sverige och Finland kan försvåra ett effektivt smittskyddsarbete, särskilt i gränsnära områden som Malmöregionen där resande och arbetspendling sker dagligen över nationsgränserna.

Förvaltningen är av uppfattningen att tidiga, förebyggande åtgärder också kan minska behovet av omfattande tillsyns- och kontrollinsatser i ett senare skede. Erfarenheterna från covid-19-pandemin visade att den tillsyn som bedrevs för att följa upp regel efterlevnaden i verksamheterna var resurskrävande och krävde en snabb omställning av verksamheten.

Förvaltningen vill även uppmärksamma vikten av löpande informations- och utbildningsinsatser för allmänheten. Hur omfattande smitta sprids bygger delvis på den enskildes frivillighet och ett ansvarsfullt beteende. Goda kunskaper hos allmänheten blir därmed ett viktigt verktyg för att minska smittspridning och samtidigt begränsa belastningen på samhället.

Ansvariga

Rebecka Persson
Miljödirektör

Gunnar Blomé
Avdelningschef
Avd. för miljö- och hälsoskydd